Skolkontoret, Gymnasium/Anpassad gymnasieskola/Vuxenutbildning/Stöd och Utveckling/Medicinsk Elevhälsa
Ulrika Karlsson
Verksamhetschef

MISSIV

Nytt gymnasieprogram höstterminen 2027

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Kungsängsgymnasiet behöver kontinuerligt utveckla sitt utbildningsutbud utifrån elevernas efterfrågan, arbetsmarknadens behov och ambitionen att erbjuda ett brett och attraktivt utbud av gymnasieutbildningar i Sala.

Ett införande av Försäljnings- och serviceprogrammet skulle bredda skolans utbud av yrkesprogram och skapa ytterligare en utbildningsväg för elever som vill kombinera teoretiska studier med ett tydligt arbetslivs- och yrkesperspektiv.

Möjlighet till samläsning finns i gymnasiegemensamma ämnen och eventuellt vissa andra ämnen så endast två lärare behöver rekryteras.

Antalet platser är beräknat till 20.

Ambitionen är att etablering av Försäljning- och serviceprogrammet på sikt även ska skapa förutsättningar för att erbjuda yrkesintroduktion /IMY) med inriktning mot försäljning och service.

Ekonomiska konsekvenser

Räknat utifrån riksprislistan för interkommunal ersättning (IKE) kommer programmet inte att medföra några ökade kostnader för Sala kommun.

FÖRSLAG TILL BESLUT

att Skolnämnden beslutar att Försäljning- och serviceprogrammet ska ingå i programutbudet på Kungsängsgymnasiet från och med läsåret 2027/2028.

Bilagor:

1 Utredning start av Försäljning- och serviceprogrammet

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Barnperspektivet

FN:s barnkonvention fastslår att ”*barnets bästa skall alltid komma i första hand*”. Detta innebär att ett antal frågor som direkt eller indirekt berör barn ska ställas och beaktas före beslut angående till exempel policy, riktlinje och budget i kommunens samtliga styrelser och nämnder.

Berör ärendet barn direkt eller indirekt	JA ☐	NEJ ☐

Vid JA besvara följande frågor:

Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre	JA ☐	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☐	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☐
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☐	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om ”till det yttersta av sin förmåga”?	JA ☐	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden	JA ☐	NEJ ☐

Vid **JA** hur bedömer ni att beslutet påverkar:

Att det blir lättare eller svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det skapas fler eller färre jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det ökar eller minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☐
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☐	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☐
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☐	NEJ ☐

Utredning inför start av Försäljning- och serviceprogrammet

Ärende

Start av Försäljnings- och serviceprogrammet vid Kungsängsgymnasiet

Bakgrund

Kungsängsgymnasiet behöver kontinuerligt utveckla sitt utbildningsutbud utifrån elevernas efterfrågan, arbetsmarknadens behov och ambitionen att erbjuda ett brett och attraktivt utbud av gymnasieutbildningar i Sala.

Ett införande av Försäljnings- och serviceprogrammet skulle bredda skolans utbud av yrkesprogram och skapa ytterligare en utbildningsväg för elever som vill kombinera teoretiska studier med ett tydligt arbetslivs- och yrkesperspektiv.

Programmet förbereder elever för arbete inom bland annat försäljning, kundservice, handel, kommunikation och marknadsföring. Utbildningen innehåller även entreprenörskap och moment som rör affärsutveckling och digital försäljning.

Programmet saknar nationella inriktningar, vilket innebär att skolans profilering i stället kan ske genom programfördjupningen. Där finns exempelvis ämnen som företagsekonomi, inköp, logistik, marknadsföring, exponering, affärskommunikation och ledarskap och organisation.

Förutsättningar för att starta programmet

En start av programmet innebär behov av förstärkning av skolans lärarorganisation. Bedömningen är att Kungsängsgymnasiet behöver rekrytera motsvarande **två lärartjänster**.

1. Yrkeslärare inom försäljning och service

En yrkeslärare behöver rekryteras med kompetens att undervisa i programmets yrkesämnen. De programgemensamma delarna omfattar bland annat försäljning och kundservice, handel, handel och hållbar utveckling, information och kommunikation samt praktisk marknadsföring.

Yrkesläraren blir också en viktig resurs i uppbyggnaden av programmets kontakter med det lokala och regionala näringslivet. Detta är särskilt betydelsefullt eftersom utbildningen, som yrkesprogram, ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande, APL. Skolverket anger att APL ska förekomma på alla yrkesprogram och bidra till att eleverna utvecklar yrkeskunskaper och en yrkesidentitet.

2. Lärare i psykologi

För att skapa utrymme i den befintliga organisationen föreslås även rekrytering av en lärare i psykologi. Syftet är att omfördela undervisning inom nuvarande organisation så

att befintlig lärarkompetens i svenska som andraspråk kan användas i större omfattning där behovet av SVA-undervisning finns.

Rekryteringen ska därmed inte enbart ses som en konsekvens av programstarten, utan som en strategisk förstärkning av skolans samlade kompetensförsörjning.

Pedagogiska och organisatoriska konsekvenser

Etableringen innebär att skolan behöver bygga upp en ny yrkesutbildning och successivt utveckla:

- kompetens inom programmets yrkesämnen,
- samverkan med företag och andra arbetsplatser,
- tillgång till APL-platser,
- programråd och branschkontakter,
- programfördjupning och eventuell lokal profil,
- marknadsföring och information inför gymnasievalet.

Samtidigt finns möjligheter till samläsning i gymnasiegemensamma ämnen och eventuellt vissa andra ämnen med skolans befintliga program. Hur stor denna effektivisering kan bli behöver analyseras i samband med tjänstefördelning och schemaläggning.

Ekonomiska konsekvenser

Den huvudsakliga kostnadsökningen vid start av programmet består av behovet av två lärartjänster: en yrkeslärare inom försäljning och service samt en lärare i psykologi. Rekryteringen av lärare i psykologi skapar samtidigt möjlighet att omfördela befintlig lärarkompetens så att skolans ökade behov av undervisning i svenska som andraspråk bättre kan tillgodoses.

Utifrån en ersättningsnivå på **120 300 kronor per elev och år** enligt riksprislistan skulle en årskull med **20 elever motsvara cirka 2,4 mnkr i årliga intäkter**:

20 elever × 120 300 kronor = 2 406 000 kronor per år.

Utifrån skolans preliminära kostnadsberäkning bedöms programmet vid cirka 20 elever per årskurs kunna bära de tillkommande kostnaderna och **generera ett ekonomiskt överskott**. Kalkylen behöver samtidigt följas över programmets uppbyggnadsperiod eftersom både elevintäkter och undervisningsbehov ökar successivt när programmet byggs ut från en till tre årskurser.

Utveckling av IMY mot försäljning och service

Ambitionen är att etableringen av Försäljnings- och serviceprogrammet även ska skapa förutsättningar för att på sikt erbjuda **yrkesintroduktion (IMY) med inriktning mot försäljning och service**.

Detta skulle stärka Kungsängsgymnasiets möjligheter att erbjuda fler elever inom introduktionsprogrammen en tydlig yrkesinriktad utbildningsväg. Genom att samordna gymnasieprogrammet och IMY kan skolan nyttja yrkeslärarkompetens, lokaler, APL-kontakter och samverkan med det lokala näringslivet på ett effektivt sätt.

En sådan organisation kan även skapa bättre möjligheter för elever inom IMY att successivt närma sig nationellt program, alternativt etablera sig på arbetsmarknaden inom handel, försäljning och service.

Samlad bedömning

Sammantaget bedöms en etablering av Försäljnings- och serviceprogrammet vara en strategisk utveckling av Kungsängsgymnasiets utbildningsutbud. Programmet skulle bredda skolans utbud av yrkesprogram och skapa en utbildningsväg med tydlig koppling till arbetslivet.

Med utgångspunkt i en ersättningsnivå på **120 300 kronor per elev och år** innebär 20 elever en beräknad årlig intäkt på cirka **2,4 mnkr per årskurs**. Vid denna elevvolym bedöms utbildningen kunna bära de tillkommande kostnaderna och ge ett positivt ekonomiskt resultat.

Etableringen skapar dessutom förutsättningar för att utveckla **IMY mot försäljning och service**, vilket kan ge ytterligare samordningsvinster och stärka skolans utbildningsutbud för elever inom introduktionsprogrammen.